

# 65 éve alakult meg a Zöldövezet Tervező Iroda

**Immár 10 év telt el azóta, hogy megszűnt a balatonfüredi Zöldövezet Tervező Iroda. Az 1955-ben létrehozott szervezet úttörő munkát végzett az erdők köz-célú hasznosításának társadalmi elismertetése érdekében. Az ország minden részében megtalálhatók azok a közjóléti létesítmények, amelyeknek terveit az Iroda készítette. Az élet megy tovább, ma soha nem látott pénzforrások állnak a közjóléti fejlesztések rendelkezésére, de indokolt emlékezni azokra az időkre is, amikor az Iroda szinte egyedül segítette az erdő közjóléti szerepének érvényesülését.**



*ban mindig ugyanaz maradt: a tisztességgel és szakértelemmel végzett alkotó, országépítő munka.”*

A rendszerváltás új kihívások elé állította az Irodát. A zöldövezeti, talajvédelmi tervek iránti megbízások szinte teljesen megszűntek. A közjóléti fejlesztések tervezését fokozatosan az erdőgazdaságok vették át. *Barátossy Gábor*, aki *Mészöly Győző* minisztériumi utódjaként és szellemi örökösöként vette pártfogásba az Irodát, segítette „átmentését” a rendszerváltás meglehetősen zavaros körülményei közepette.

A megváltozott körülmények azonban nem kedveztek az állami költségvetésből gazdálkodó szervezetnek. A fenntartónak egyre kevésbé „érte meg” az Iroda fenntartása. Elkezdődött a létszám fokozatos leépítése, ami oda vezetett, hogy 2009 végére az Irodát Balatonfüreden felszámolták, az iroda-épületet privatizálták, a közjóléti tervezést 55 évig sikeresen végző szellemi műhely végleg megszűnt.

Az azóta eltelt tíz év azt bizonyítja, hogy ha az Iroda meg is szűnt, az a szel-

Ma, amikor az erdők gazdasági, védelmi és üdülési-közjóléti szerepét elismeri és támogatja a társadalom, érdemes visszaemlékezni azokra az időkre, amikor az erdőtelepítés, fásítás a tanácselnökök, téveszelnökök jóindulatától függött, az erdőgazdaságok egy részében az erdőjáró turista megtűrt személy volt.



Abban az időben – 1955-ben – alapította az Országos Erdészeti Főigazgatóság a Balatonkörnyéki Fásító Erdészetet, a *Zöldövezet Tervező Iroda* jogelődjét Balatonfüreden.

Feladatául a Balaton környezetének talajvédelmi, tájszépészeti és természetvédelmi célú erdőtelepítési és fásítási terveinek elkészítését határozta meg. Az intézmény első vezetője *Rott Ferenc* országosan elismert erdőmérnök lett. 1962-ben készült el a Balatonkörnyék hosszú távú fásítási terve, amelyből 5200 hektár valósult meg.

Az 1960-as évek végére a tervezési feladatok fokozatosan az ország egész területére kiterjedtek. Az Iroda vezetője *Mészöly Győző*, majd *dr. Héder Sándor*, *Halász Tibor*, végül *Fecser István* lett. 1972-ben elkészült az új irodaépület, hét erdő- és kertészmérnök járta az országot és készítette a terveket. Segítette a munkát az Országos Erdészeti Egyesület „Erdők a közjót” szakosztályának tagsága.

Az Iroda költségvetési szervként működött, a terveket az erdőrendező-ségek közreműködésével a megyék, városok, téveszek vezetői rendelték

meg, a kivitelezésre több-kevesebb állami forrás állt rendelkezésre.

Közel hetven városra készült zöldövezeti terv, köztük a „Budapesti agglomeráció zöldövezeti terve”. A zöldövezeti erdőtelepítési tervek mellett számos parkerdőfejlesztési terv, üdülőkörzetek regionális erdészeti fejlesztési tervei, kastélypark-rekonstrukciós tervek és bányarekultivációs, útfásítási, talaj- és vízvédelmi fásítási tervek készültek.

Az Iroda nemzetközi kapcsolatait 3 éves szovjet–magyar parkerdőfejlesztési együttműködés és az Interreg II B nemzetközi projektben való aktív közreműködés jellemezte. Nagy szerepe volt az ágazatközi kapcsolatok erősítésében, sorra készültek a mezőgazdaság, természetvédelem, a térségi és településtervezés, műemlékvédelem erdészeti szakági tervei.

Az évek során egyre inkább felértékelődött az erdők közjóléti szerepe, amelyet felismerve az erdőgazdaságok fokozták a parkerdők, közjóléti létesítmények kialakítását. Az Iroda szakmai műhelyként segítette az erdőgazdaságok, magánerdők közcélú szolgáltatásainak fejlesztését, távlati közjóléti programokat készített, jogszabályok előkészítésében vett részt.

Az Iroda elnevezése és irányító szerve az idők során többször változott. Többek között az Országos Erdészeti Főigazgatóság, a MÉM Erdészeti Főosztálya, a Pilis Parkerdőgazdaság, az Állami Erdészeti Szolgálat, utolsóként az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóság alá tartozott.

*Dr. Király Pál* nem hiába írta: „*Hol így, hol úgy neveztek őket; hol ehhez, hol ahhoz a szervezethez csatolta a mindenkori hatalom. A lényeg azon-*



lemi hatás, amelyet működése során az erdészeti ágazatra gyakorolt, tovább él, a tervező kollégák munkáját több ezer hektár megvalósult erdőtelepítés és fásítás, több száz parkerdő és egyéb közjóléti létesítmény őrzi szerte Magyarországon.

**Halász Tibor**

okl. erdőmérnök, ny. irodavezető